

Integrácia/začlenenie žiakov so ŠVVP v legislatíve od 9/2008

Legislatíva po roku 2008:

- Zákon č. 245/2008 Z.Z. z 22.5. 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov
 - Vyhláška MŠ SR č. 306/2008 Z.z. z 23.7.2008 o materskej škole
 - Vyhláška MŠ SR č. 320/2008 Z.z. z 23.7.2008 o základnej škole
 - Vyhláška MŠ SR č. 307/2008 Z.z. z 23.7.2008 o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním
 - Vyhláška MŠ SR č. 314/2008 Z.z. z 23.7.2008 o strednej škole
 - Vyhláška MŠ SR č. 326/2008 Z.z. z 23.7.2008 o druhoch a náležitostiach vysvedčení a ostatných šk. tlačív vrátane spôsobu ich evidencie a uloženia
 - Vyhláška MŠ SR č. 322/2008 Z.z. z 6.8.2008 o špeciálnych školách
 - Vyhláška MŠ SR č. 325/2008 Z.z. z 6.8.2008 o školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie
 - Vyhláška MŠ SR č. 649/2008 z 17.12.2008 o účele použitia príspevku na žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia
 - Smernica MŠ SR č. 16/2008-R z 18.12.2008 pre postup poskytnutia finančných príspevkov na mzdy a odvody asistentov učiteľa pre žiakov so zdr. znevýhodnením alebo nadaním
 - Informatívno-metodický materiál k integrácii žiakov so ŠVVP do základných škôl, schválený MŠ SR dňa 26.8.1999, č. 1437/1994-4 s účinnosťou od 1.9.1999
 - Školská integrácia žiakov so ŠVVP a vzdelávanie žiakov so ŠVVP v špec.tr. ZŠ, Metodický materiál Štátna školská inšpekcia, Bratislava 2009
 - Pedagogicko-organizačné pokyny MŠ SR, odd. školská integrácia žiakov so ŠVVP
-

§ 2 Zák. 245/08 : ... školská integrácia /začlenenie/ – výchova a vzdelávanie detí alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v triedach škôl a školských zariadení určených pre deti alebo žiakov bez špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.“

§ 94 Zák. 245/08: Výchova a vzdelávanie detí/žiacov so zdravotným znevýhodnením:

Ods.1/ písm.b.1) ... v špeciálnych triedach, ktoré sa zriaďujú spravidla pre deti/žiacov s rovnakým druhom zdravotného znevýhodnenia... (*predtým skupinová integrácia*)

Ods.1/ písm.b.2) ...v triedach spolu s ostatnými deťmi/žiakmi školy, ak je to potrebné takéto dieťa/žiak je vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva... (*predtým individuálna integrácia*)

§ 29 Zák. 245/08: Základná škola:

Ods.10) ... do triedy základnej školy možno začleniť žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Ak riaditeľ školy alebo príslušné zariadenia výchovného poradenstva a prevencie zistí, že vzdelávanie nie je na prospech začlenenému žiakovi alebo žiakom, ktorí sú účastníkmi výchovy a vzdelávania, navrhne po písomnom súhlase orgánu miestnej štátnej správy v školstve a príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie iný spôsob vzdelávania dieťaťa...

Ods.11) Výkonom práv začleneného žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami nemôžu byť obmedzené práva ostatných žiakov, ktorí sú účastníkmi výchovy a vzdelávania.

§ 7 Zák. 245/08: školský vzdelávací program:

Ods. 5) Ak škola vzdeláva začlenené deti/žiacov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vytvára pre ne podmienky prostredníctvom individuálneho vzdelávacieho programu alebo prostredníctvom vzdelávacích programov určených pre školy, ktoré vzdelávajú žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

§ 11 Zák.245/08: Pedagogická a ďalšia dokumentácia:

Ods.7) ... školské zariadenia majú právo získavať a spracúvať osobné údaje

a) o deťoch a žiacov v rozsahu

1. meno a priezvisko
2. dátum a miesto narodenia
3. bydlisko
4. rodné číslo
5. štátna príslušnosť
6. národnosť

7. fyzické zdravia a duševného zdravia
 8. mentálnej úrovne vrátane výsledkov pedagogicko-psychologickej a špeciálnopedagogickej diagnostiky
- b) o identifikácii zákonných zástupcov dieťaťa/žiaka (meno a priezvisko, adresa zamestnávateľa, trvalé bydlisko, telefónny kontakt).

Ods. 10) d ďalšiu dokumentáciu tvorí najmä:

- a) Návrh na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v materskej škole, základnej škole, strednej škole a špeciálnej škole (tlačivo 428 MŠVVaŠ SR 2014/15)
- b) správa zo psychologického alebo špeciálno-pedagogického vyšetrenia
- c) písomné vyjadrenie k školskému začleneniu
- d) individuálny výchovno-vzdelávací program individuálne začleneného žiaka
(dokumentáciu podľa bodu a-d sa vedie na tlačivách, ktoré schvaľuje ministerstvo)

§ 61 Zák.245/08: Prijímanie na základné vzdelávanie:

Ods. 1) O prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. Riaditeľ školy pred prijatím dieťaťa so ŠVVP do školy so vzdelávacím programom pre žiakov so ŠVVP poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa. *(uvedenú skutočnosť rodič potvrdzuje svojim podpisom-, informovaným súhlasom“ na tlačive „ Záznam o prerokovaní návrhu“.. – súčasť tlačiva Návrh na vzdelávanie.., oddiel E).*

§ 108 Zák.č. 245/08:

Ods.1) Ak sa špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka prejavia po jeho prijatí do školy a žiak na ďalej navštevuje školu, do ktorej bol prijatý – jeho vzdelávanie ako vzdelávanie žiaka so ŠVVP sa mu zabezpečuje po predložení písomnej žiadosti o zmenu formy vzdelávania a vyplneného tlačiva – *Návrh na vzdelávanie... riaditeľovi školy*, ak sa jedná o maloletého žiaka – *predkladá zákonný zástupca*.

§ 10 Vyhláška 320/2008 o základnej škole:

Ods.2) Na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka a odporúčania zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast možno do školy zapísať aj žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo žiaka s nadaním.

§ 13 Vyhláška 320/2008 o základnej škole:

Ods. 1) Ak sa v škole zriadi trieda pre žiakov s ŠVVP – pri zaradení žiakov, určení počtu v triede a organizácii výchovno-vzdelávacej činnosti sa postupuje podľa osobitného predpisu - *Vyhláška č.322/2008 o špeciálnych školách.*

Ods. 2) Do jednej triedy sa spolu s ostatnými žiakmi zaraďujú z dôvodu zvýšenej náročnosti organizácie vyučovacej hodiny a prípravy príslušnej dokumentácie najviac traja žiaci so zdravotným znevýhodnením. Za každého žiaka so zdravotným znevýhodnením sa počet žiakov v triede znižuje o dvoch.

Ods. 6) Škola pre vzdelávanie žiaka so zdravotným znevýhodnením podľa § 94 školského zákona zabezpečí v triede špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby *s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka*. Individuálny výchovno-vzdelávací program schvaľuje riaditeľ na celý školský rok alebo jeho časť po odporúčaní zariadenia výchovnej prevencie a poradenstva.

§ 2 Zákon č.245/2008 – základné pojmy

Písm. y) informovaným súhlasom zákon rozumie písomný súhlas fyzickej osoby, na ktorom sa okrem jej vlastnoručného podpisu uvedie, že táto osoba bola riadne poučená o dôsledkoch jej súhlasu. *V praxi to znamená(vo vzťahu k uvádzanej problematike integrácie), že škola poučí zákonného zástupcu/rodiča pri prerokovaní zápisnice o zaradení dieťaťa do MŠ,ZŠ,SŠ ako integrovaného/začleneného, alebo pri prerokovaní o preradení žiaka do podmienok špeciálnej školy/triedy o všetkých dostupných možnostiach a formách vzdelávania, ktoré sú aktuálne, reálne a indikované pre jeho dieťa – o ich rozdieloch, výhodách... Uvedené následne rodič potvrdzuje podpisom na tlačive „Záznam“o prerokovaní návrhu... (súčasť tlačiva Návrh na vzdelávanie.., oddiel E.).*

§ 95 Zák. č. 245/08:

Ods. 1) Výchova a vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením alebo žiakov so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje v týchto školách

- a) materská škola
- b) základná škola
- c) stredné školy
- d) praktická škola
- e) odborné učilište.

Ods. 3) Deti alebo žiaci sa do škôl podľa odseku 1 prijímajú na základe ich zdravotného znevýhodnenia po diagnostických vyšetreniach zameraných na zistenie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb vykonaných zariadením výchovnej prevencie a poradenstva.

Profesia asistent učiteľa:

§ 95 Zák.č. 245/08, ods. 9) ...deťom alebo žiakom so zdravotným znevýhodnením, ktoré sa vzdelávajú v školách podľa ods.1) bariéry vyplývajúce z ich zdravotného znevýhodnenia pomáhajú prekonávať asistenti učiteľa – platí iba pre „špeciálne školy“, **asistentov učiteľa v bežnej ZŠ upravuje Smernica MŠ SR č.16/2008-R z 18.12.2008**, ktorou sa určuje postup poskytnutia finančných prostriedkov zriaďovateľom škôl na mzdy a odvody do poisťovních fondov asistentov učiteľa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo pre žiakov s nadaním. Z nej vyplývajú úpravy na poskytovanie finančných prostriedkov na mzdy a odvody pre asistentov učiteľov, postup pri predkladaní žiadosti o ich poskytnutie a postup pri ich zúčtovaní. Za týmto účelom sa zriaďovateľovi školy predkladá žiadosť s prílohami **do 30.9. príslušného školského roka**. K uvedenej žiadosti ako podklad pre pridelenie požadovaných nápočtov pre profesiu asistenta učiteľa sa prikladá vyjadrenie zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP – kompetentní pre deti so zdravotným znevýhodnením, nie vo vzťahu k deťom s nadaním, CPPPaP – nemajú kompetencie vo vzťahu k deťom so zdravotným znevýhodnením – ale majú kompetencie vo vzťahu k deťom s nadaním). Uvedené zariadenie písomne odporúča zavedenie resp. indikáciu pre pôsobenie profesie asistenta učiteľa pre toho-ktorého žiaka, z uvedeného odporúčania tiež musí byť zrejmý stupeň a miera postihnutia žiaka a bariéry, ktoré tento žiak nedokáže prekonať bez pomoci asistenta z dôvodu zdravotného znevýhodnenia.

Smernica uvádza, že *zavedenie profesie asistent učiteľa pri výchove a vzdelávaní žiakov školy nie je viazané na počet žiakov so zdrav. znevýhodnením v triede, ale na stupeň a mieru postihnutia takéhoto žiaka*. Pri rozhodovaní sa berie do úvahy aj to, aké a ktoré bariéry žiak nedokáže prekonať sám z dôvodu jeho postihnutia, aké sú dôsledky prítomnosti zdravotne postihnutého žiaka bez prítomnosti asistenta učiteľa na vyučovaní na ostatných žiakov, aké veľké je ohrozenie zdravia a bezpečnosť týchto žiakov ako aj ostatných žiakov.

Deti so ŠVVP v materskej škole:

§ 3 Vyhláška MŠ SR č. 306/2008 Z. z. o materskej škole

Ods. 1) Do materskej školy sa prijímajú deti na základe žiadosti zákonného zástupcu, môžu sa prijímať aj deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Ods. 3) Deti sa do materskej školy prijímajú na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu, ak ide o dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, zákonný zástupca predloží okrem žiadosti a potvrdenia o zdravotnom stave dieťaťa aj vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Ods. 5) Do triedy možno prijať najviac dve deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, a to mentálne, zmyslovo alebo telesne postihnuté deti, deti s narušenou komunikačnou schopnosťou, deti s poruchami správania, s autizmom, pričom sa najvyšší počet detí v triede (viď §4, ods.3) znižuje o dve deti za každé zdravotne znevýhodnené dieťa.

Ods. 6) Do špeciálnej triedy materskej školy sa prijímajú deti spravidla s rovnakým druhom zdravotného znevýhodnenia. Do takej triedy môže byť prijaté dieťa len so súhlasom zákonného zástupcu a zástupcu zariadenia po diagnostických vyšetreniach zameraných na zistenie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb vykonaných zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Ods.7) Ak počas dochádzky dieťaťa so zdravotným znevýhodnením do materskej školy nastane zmena v charaktere zdravotného znevýhodnenia, riaditeľ po prerokovaní so zákonným zástupcom podá návrh na preradenie dieťaťa do inej materskej školy s prihliadnutím na charakter postihnutia.